

Силабус курсу

Основи волонтерства

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Освітньо-професійна програма «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Дні занять: вівторок, 09.35-12.30, ауд. 230

Консультації: вівторок 14.00, ауд. 229

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

канд. пед. наук, викл. **Водяна Ольга Володимирівна**

Контактна інформація ailovod@ukr.net, +380509580081

Опис дисципліни

Дисципліна «Основи волонтерства» спрямована на ознайомлення студентів з предметною областю досліджень у галузі волонтерства і благодійної діяльності, її специфіки в ряді важливих професійних практик.

Особлива увага під час вивчення навчальної дисципліни «Основи волонтерства» зосереджена на забезпечення та досягнення здобувачами таких результатів навчання, як: збирати та впорядковувати інформацію; організовувати професійний час; здійснювати практичну діяльність відповідно до чинного законодавства.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
6/ 4	1. Історія становлення і розвитку волонтерства в Україні.	Знати поняття “благо” у етиці та філософії. Поняття “благо” у епоху Античності і Середньовіччя. Тлумачення поняття “благо” у філософії Нового Часу (XVI-IX ст.). Нове розуміння співчуття у філософів кінця XIX – початку XX ст.. Розкрити специфіку феномену благодійності у стародавніх слов’ян. Роль братств у XVI – XVII ст. у культурному розквіті України. Острозька академія та її значення в історії благодійності України. Києво-Могилянська Академія, яка працювала	Тести, питання

		завдяки доброчинності і меценатству. Доброчинець Іван Мазепа. Меценат Г.Г. Маразлі.	
4 / 4	2. Стан і перспективи розвитку волонтерства в Україні.	Проаналізувати розвиток доброчинності, що сприяє національній культурі, освіті та науці. Розквіт бібліотек на Україні. Розвиток науки завдяки, якому сприяла доброчинність. Дослідити генезис громадських об'єднань у культурному розквіті України. Товариство «Просвіта», діяльність якого будувалася на доброчинних засадах. Роль наукового товариства імені Шевченка (НТШ) в розвитку освіти і науки України. Внесок Українського наукового товариства (УНТ) у м. Києві у розвиток української культурно-просвітницької діяльності.	Питання , рольові ігри
4 / 4	3. Нормативно-правове забезпечення волонтерської діяльності в Україні.	Обґрунтувати значення Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» Відомості Верховної Ради (ВВР) від 2019, № 25, ст.252. Цілі та сфери благодійної діяльності. Суб'єкти благодійної діяльності. Види благодійної діяльності. Засади діяльності благодійних організацій. Засновники та учасники благодійних організацій. Види благодійних та волонтерських організацій.	Тести, питання
8 / 6	4. Перспективи волонтерського руху в Україні.	Розкрити зміст мотивів запровадження волонтерства в суспільне життя. Розробка перспективних шляхів розвитку волонтерства. Стан та перспективи розвитку меценатства у сфері культури в Україні в контексті світового досвіду. Традиції українського меценатства. Світовий досвід меценатства та спонсорування в сфері культури. Стан меценатства в Україні та можливості його розвитку в умовах нової соціокультурної реальності.	Презентації, тести
8 / 8	5. Мережа благодійних організацій в Україні.	Показати внесок різних видів організацій, що займаються благодійною діяльністю в Україні в розвиток волонтерства. Основні форми та напрями роботи благодійних організацій в Україні. Благодійні організації Тернопільщини.	Питання есе

Літературні джерела

1. "Про вдосконалення, модернізацію та шляхи альтернативного фінансового забезпечення мережі клубних установ в умовах приходу до ринкової економіки". Постанова Міністерства культури і мистецтв України № 4/1 від 26 квітня 1996 року.
2. Акція "Милосердя" / Практична психологія та соціальна робота. - №2. - 2000. - С.39-41.
3. Андрея Медаль, Жильвінас Гайлюс. Практическое руководство молодежным лидерам. - Вильнюс: Gera Diena, 1997. - 139с.
4. Вайнола Р. Х., Капська А. Й., Комарова Н. М. та ін. Волонтерский Рух в Україні: тенденції розвитку. - К.: Академпрес, 1999.
5. Волонтер и общество. Волонтер и власть. Научно-практический сборник. / Под ред. Л.Е.Никитиной. - М.: Академия, 2000. - 160с.
6. Волонтер на телефоне доверия (методические рекомендации). - Николаев, 2000.
7. Волонтер року. Організація та проведення конкурсу. Упорядник В.Дибайло. - К., 2002.
8. Волонтерское движение: опыт, проблемы, перспективы. Рабочие материалы семинара. - К., 2000.
9. Волонтерство - новые идеи для социально-активной молодежи // САР-новости. - №4. -март. - 2001. - С. 5-6.
10. Волонтерство і корпоративна Америка // Добра воля. - №5-6. - 2000. - С. 3.
11. Волонтерство і урядовий сектор // Добра воля. - №3-4. - 2000. - С. 12.
12. Волонтерство: порадник для організатора волонтерського руху. - Київ, 2001. - 176 с.
13. Волонтерство-это прекрасное состояние души // САР Новости. - №7. - 2001. - С.10-11.
14. Волонтерська служба недержавної організації соціальної сфери. - К.:Джерела, 2000. - 92с.
15. Волонтерський рух в Україні: тенденції розвитку./Під ред. Вайноли Р.Х., Капської А.Й., Комарової Н.М. та ін. - К.: Академпрес, 1999. - 112с.
16. Голованова. Т. П., Гапон Ю. А. Волонтерство в соціальній роботі як феномен цивілізованого суспільства. - Запоріжжя, 1996.
17. Дийчаківський М. Роль громадських організацій в Україні // Громада - К., 1995.
18. Добра воля. Журнал ресурсного центру «Гурт».
19. Добročинність в Україні: минуле, сучасне, майбутнє /В.Халецький, О.Семашко, Л.Дума. - Ресурсний центр розвитку громадських організацій "Гурт", 1998. - 56 с.
20. Довідник громадських організацій України. - К.: Гурт, 1997. - 382с.
21. Довідник донорських організацій та благодійних програм що підтримують НУО в Україні. - Україна, 2000. - с.141.
22. Довідник донорських організацій та благодійних програм, що працюють в Україні. - Україна, 2000. - 128с.
23. Дослідження волонтерства. Практичний посібник. Упорядник Ален Дінгл - К., 2001.
24. Заверико Н.В. Міжнародні організації у соціальній сфері. - Практична психологія та соціальна робота. - №4. - 2001. - С.23-25.
25. Закон про неприбуткові організації (Проект Закону, опублікований Українським центром культурних досліджень Міністерства культури і мистецтв України. - К: 1996. - 14с.
26. Зміст і методика позакласної виховної роботи за інтересами: Методичний посібник / О. В. Безпалько, І. О. Трихін, Т. В. Говорун та ін.
27. Игры - обучение, тренинг, досуг: в 4 кн. / Под ред. В. В. Петрусинского. - М.: Новая школа, 1994.
28. Інноваційні форми роботи туристсько-волонтерського табору «Росичі». - Черкаси, 2000.
29. Київ: політичні партії, громадські організації, благодійні фонди. / Під ред. О.Сидоренко. - К.: Центр інновацій та розвитку, 1999. - 320с.

30. Кликова Л. Джерела фінансування культурних заходів у 1995 році згідно звітів по областях України (Український центр культурних досліджень). — К: 1996. — 42 с.
31. Ковалинський В. Меценати Києва. — К: 1996.
32. Контролювання волонтерської праці для досягнення максимального ефекту // Добра воля. - №5-6. - 2000. - С.8.
33. Молодь і дозвілля / Теорія, методика і практика роботи з підлітками.
34. Образ епохи (культурне середовище Києва кінця XIX — поч. XX ст.). Міжнародна наукова конференція. — К: 1995 — 207 с.
35. Огорчак Адріана. Доброчинство в Галичині. Діяльність громадських організацій. Погляд журналістів. — Київ, 1998. — с. 50-53.
36. Оподаткування неурядових (громадських) організацій // Добра воля. - №3-4. - 2000. - С.6.
37. Особенности национального волонтерства в Беларуси // САР Новости. - №7. — 2001. — С.2-3.
38. Петровская Л. А. Компетентность в общении: социально-психологический тренинг. — М.: МГУ, 1989.
39. Підготовка волонтерів до роботи у службі "телефон Довіри". - К.: ДЦССМ, 2003. - 116 с.
40. Підготовка волонтерів та їх роль у реалізації соціальних проєктів / Під ред. І. Звереві, Г. Лактіонова. — К., 2001.
41. Підготовка волонтерів та їх роль у реалізації соціальних проєктів. / Під ред. І. Звереві, Г. Лактіонової. - К.: Наук. Світ, 2001. — 49с. — (Серія “Благополуччя дітей та молоді: можливості соц. роботи”).
42. Практика социальной работы / Под ред. Кристофера Хан вея и Терри Филпота. — Амстердам — Киев, 1996.
43. Прийди і допоможи. Інформаційно-методичний бюлетень. — Житомир, 2001.
44. С. Маккарлі, Р. Лінч. Управління діяльністю волонтерів. Як залучити громадськість до вирішення проблем суспільства.
45. Самокерована групова робота. Одрі Мюллендер, Дейв Уорд — Амстердам — Киев, 1996.
46. Семашко О. М., Суїменко Є. І. Стан та перспективи модернізації культурно-дозвільної діяльності в Україні (соціологічне дослідження). Український центр культурних досліджень Міністерства культури і мистецтв України. — К.: 1994. — 154 с.
47. Симігіна Т. Правові межі діяльності недержавних організацій щодо надання соціальних послуг. - Соціальна політика і соціальна робота. - №2. - 1999. - С. 70-73.
48. Словарь по социальной педагогике: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Авт.-сост. Л.В. Мардахаев. — М.: Издательский центр “Академия”, 2002. — 368 с.
49. Социальная работа сегодня / Под ред. Шуламита Р. — Амстердам — Киев, 1996.
50. Социальная работа. Теоретические основы подготовки социальных работников. — М., 1992.
51. Теоретичні аспекти і практичні шляхи залучення волонтерів до соціальної роботи: Звіт тимчасового творчого колективу / Український інститут соціальних досліджень. — К., 1998.
52. Технологізація волонтерської роботи в сучасних умовах. / За ред. А.Й. Капської. - К., 2001. — 140с.
53. Технології соціально-педагогічної роботи: Навчальний посібник / За ред. А. Й. Капської. — К.: 2000.
54. Управління діяльністю волонтерів. Як залучити громадськість до вирішення проблем суспільства. / Під ред. Б.Маслич. - Ресурсний центр розвитку громадських організацій "Гурт", 1998. - 160с.
55. Чегай Г. Цілі та основні риси законодавства про організації, діяльність яких не спрямована на одержання прибутку.—К: 1996. — 9с. (Інститут культурної політики, УІДКД Міністерства культури України).
56. Что такое фандрейзинг // САР новости. - №6. — июнь. — 2001. — С.4.
57. Шкільні свята та розваги. Збірник сценаріїв. Відп. за вип. Ю. В. Буган. — Тернопіль: Астон, 1998.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно	10-15
Модуль 1 (теми 1-3) – обговорення, розгляд питань	30
Модуль 2 (теми 4-5) – розгляд питань, контрольна робота	30
Есе (тема 8) – індивідуальна письмова робота	15
Підсумковий тест (теми 1-13) – тести, завдання	25